

Andra roten, tomt 74

Utanför kvartersindelningen

Övre Kyrkogatan och på
Otterhälleberget

Kyrkogatan (tomt)

Konstapeln av artilleriet Nils Liedberg ägde 1715 en gård värderad 120 d smt. Enligt överstelöjtnant Henrik Belfrages rulla av 1694 var han då hantlangare (kallad Nills Lijberg), 35 år och västgöte. Han kallas 1722 avskedad men ägde gården ännu 1730. Hans hustru *Karin Mårtensdotter* brukade 1723 näring. I gården bodde 1717 *konstapeln Erik Hierpe* med sin hustru *Karin* och *sjötullsvisitör Nils Eriksson*. Erik Hierpe var 1694 lärokonstapel, 33 år ogift och betecknas som västgöte.

Henrik Malm, som ömsom kallas sjötulls- och ömsom packhusbesökare, var innehavare 1735–50 men var död före 1751. Hans andra hustru *Karin Elofsdotter* ägde enligt bouppteckningen 10.4.1751 ett litet hus med tomt på Otterhälleberget hörande till Kungsgatan. Paret hade två mågar: den ene var *sågaren vid Lilla Edet Sven Andersson* (g. *Christina*), den andre, som övertog gården var *stadsbetjänten Andreas Smedmark*, död 1762 (genom sitt första äktenskap med *Ingrid*, död 11.10.1754).

Andreas Smedmark, som hade varit i stadens tjänst sedan 9.5.1749 och utan lön till 1751 sökte 1758 hamnfogdesyssla. Bouppteckningen efter Anders Smedmark 30.6.1762 upptog ett litet hus med tomt under ekeskogen på Otterhälleberget mellan styrman Kiellins hus i väster hörande till Kungsgatan och fortifikationstimmerman Lars Månsson Sjögrens i öster, värderat 621 d smt (Berg II:7–8, 230). Han hade enligt förskrivning 24.10.1755 fått låna 150 d smt av stadens fattighusmedel. Borgesmän var de avlidna *källaremästaren Bartram Kitz* (änka *Anna Katarina Kitz*) och *hökaren Anders Hellman*. Smedmarks änka *Anna Cajsa Norberg* och övriga sterbhusdeltagare gjorde ej den ringaste avbetalning på skulden, varför Kitz' änka begärde inteckning i Anders Smedmarks här i staden belägna fasta egendom (EIIb:105, 4.7.1763).

1765 står Anna Caisa Norberg fortfarande för gården men 1768–70 omtalas *svenske tornväktaren Lars Wennergren* som ägare.

Näste ägare var *hökaren Henrik Hiort*. Han var gift med borgaren och hökaren Oluf Dahlgrens dotter *Britta Maria Dahlgren* (se 9.25, kv Polismästaren). Redan 1761 hade han själv begärt hökarerättighet men av stadens äldste fått svaret att antalet hökare redan var för stort. Vid denna tid kallas han vaktmästare vid Frimurare barn- och koppypningsinstitutet och i tomtöreslängden 7.75 1765–70 volontör. Burskap som hökare fick han 29.4.1774 (kallas då *Johan Henrik Hiorth*). Han står i tomtöreslängden för denna gård 2.74 1775 men avled redan 25.5.1777 ”i en långsam sjukdom” efterlämnande utom änkan Britta Maria Dahlgren en son *Olaus*, 10 år och en dotter *Christina*, 12 år.

Redan under mannens livstid hade Henrik Hiorts ”på Kyrkogatan och Otterhälleberget belägna lilla hus” sålts på auktion för 1 001 d smt den 18.2.1777. För att betala gården lånade köparen *korpral Johan Winge* 167 rdr specie av *handelsman Bernhard Wohlfahrt* och pantsatte till honom gården, vars läge ytterligare preciserades till ”mellan timmergesällen Lars Månsson å ena och

sjömannen O. Kiellins hus å andra sidan”. På Bernhard Wohlfahrts rekvisition utbjöds den 19.1.1782 avlidne korpral Wingses vid Kyrkogatan belägna hus och gård för 1 000 d smt men auktionen uppsköts. *Metallarbetare Martin Winterstein* och *Catarina Widin* gav 4.2.1782 obligation till *kamrer Johan Reinhold Bauer* på 1 000 d smt, d.v.s. hela köpeskillingen för före detta korpralen Wingses på öppen auktion detta datum försålda hus och gård.

Martin Winterstein var ägare 1787 men 1790 ägde hans änka gården och 1795 – till branden *krögaren och arbetskarlen Gabriel Swanquist*. 1807 kallas tomten dennes ödetomt.